

Tárgytematika / Course Description**Előítélet****AKNB_SSTM133****Tárgyfelelős neve /****Teacher's name:** dr. Szakál Gyula**Félév / Semester:** 2019/20/2**Beszámolási forma /****Assesment:** Vizsga**Tárgy heti óraszám /****Teaching hours(week):** 2/0/0**Tárgy féléves óraszám /****Teaching hours(sem.):** 0/0/0**OKTATÁS CÉLJA / AIM OF THE COURSE**

A kurzus során a hallgatók megismerkednek az előítéletes gondolkodás szociológiai, pszichológiai elméleteivel, magyarázataival, valamint megjelenési formáival. A hallgatók tantárgy keretein belül a kérdéskört nem csak történeti perspektívából vizsgálják meg, hanem szó esik az előítéletek modern megjelenési formáiról is.

TANTÁRGY TARTALMA / DESCRIPTION

- 1.hét Az előítélet fogalma és szerepe a társadalom életében. Az előítéletet elősegítő tényezők: tudatlanság, konformitás, társadalmi helyzet megváltozása stb.
- 2.hét A megismerési folyamatok jellege. Kategóriák, sztereotípiák, attribúciós hibák. Emberképek és magyarázó módozatok.
- 3.hét Pszichológiai kísérletek: pl. Millgram Zimbardó, Todt Strasser. A sztereotípiák bővebb kifejtése G. Allport alapján.
- 4.hét Bűnbakok szerepe a történelem során, és alakváltozásai.
- 5.hét A társas befolyásolás típusai (Akár a hatalom akár a nyomás - vagy referencia csoportok.) Az ellenük való védekezés lehetőségei.
- 6.hét Nyelv szerepe az előítélet kialakításában.
- 7.hét A diktatúrák nyelve, demokráciák nyelve.
- 8.hét Gazdasági és etnikai tényezők előítélet kialakításában.
- 9.hét A tömegkommunikáció szerepe a tömegek manipulálásában.
- 10.hét Újságok, filmek kritikai elemzése (Ewige Jude, Der Giftpilz).
- 11.hét A magyar előítéleteség kritikai elemzése I.
- 12.hét A magyar előítéleteség kritikai elemzése II.
- 13.hét A jelenlegi érezhető hatású honlapok kritikai elemzése.
- 14.hét Összegzés, a félév lezárása

SZÁMONKÉRÉSI ÉS ÉRTÉKELÉSI RENDSZERE / ASSESSMENT'S METHOD

A félév végi aláírás feltétele az órai aktivitás, valamint az órákon megbeszélte feladatok elkészítése. Az aláírás megtagadásra kerül, ha a hallgatók a TVSZ-ben foglaltakhoz képest több alkalommal hiányoznak az órákról vagy ha a megbeszélte feladatokat nem készítik el. A hallgatók elméleti tudásukról vizsga keretében adnak számot. Az eredménytelen vizsga javítása a TVSZ-ben foglaltaknak megfelelően történik.

KÖTELEZŐ IRODALOM / OBLIGATORY MATERIAL

Kötelező irodalom: Andorka Rudolf (1997) Bevezetés a szociológiába. (Az előítélettel foglalkozó fejezet)
Osiris, Eliot Aronson (1978) A társas lény. Közgazdasági és Jogi Kiadó

Ajánlott irodalom:

G. Allport (1973) Az előítélet. Gondolat Kiadó, Csepeli György (szerk. 1980) Előítéletek és csoportközi viszonyok., P. Secord - C. Backman (1972) Szociálpszichológia. Kossuth Kiadó, Szabó Márton (1998) Ez ellenség neve. Jászöveg Könyvek, Victor Klemperel (1984) A harmadik birodalom nyelve. Tömegkommunikációs Kutatóközpont, Hanák Péter (szerk. 1984) Zsidó kérdés, asszimiláció, antiszemitizmus. Gondolat, Grüll Tibor - Répás László (szerk. 2006) A zsidóság és Európa - Új fejezetek az antiszemitizmus történeti - társadalmi gyökereiről. Jászöveg Kiadó, Bruno Bettelheim (1988) A végső határ. Európa Kiadó, Szakál Gyula - Spátay Anna - Kocsisová Nikoletta: A szlovák - magyar együttélés nehézségei a napjain Szlovákiájában (a szlovák nemzeti sajtó által gerjesztett indulatok és azok hatása) Limes, 2011. 87-97.o.,
Anthoni Pratkins - Eliot Aronson (1992) Rábeszélőgép, AB OVO Kiadó, Bordás Sándor (2009) Az agresszív kód. Kodolányi János Főiskola, Szakál Gyula (1997) Túlélési stratégiák, hatalmi manipulációk a szlovákiai magyarság körében. Magyar Tudományos Akadémia PTI., Kende Tamás (1995) Egy előítélet működése Kelet-Európában. Osiris Kiadó
